ALI OKOLJE IN ŽIVLJENJSKI SLOG DOLOČATA IZID ZDRAVLJENJA? PRIMERJAVA TERAPEVTSKEGA ODZIVA PRI RAZLIČNIH REŽIMIH ZDRAVLJENJA KRONIČNE VNETNE ČREVESNE BOLEZNI

Razvoj bolezni je bil dolgo časa pripisan predvsem genetski predispoziciji in posledični disregulaciji imunskega odziva na črevesno mikrobioto, sodobne raziskave pa vse bolj prepoznavajo vlogo okolijskih in vedenjskih dejavnikov, ki lahko pomembno vplivajo na potek bolezni ter na učinkovitost zdravljenja. Biološke terapije, kot so ustekinumab, vedolizumab, mirikizumab in tofacitinib, so razširile terapevtske možnosti za bolnike, ki ne odgovarjajo na druga zdravljenja, vendar tudi pri teh zdravilih odziv ni univerzalen.

Znaten delež bolnikov se bodisi ne odzove na terapijo bodisi sčasoma izgubi začetni odziv. To kaže na potrebo po razumevanju dejavnikov, ki vplivajo na terapevtski izid. Medtem ko so genetski in molekularni označevalci pogosto v središču raziskav personaliziranega zdravljenja, so okolijski dejavniki in življenjski slog bolnikov še vedno slabo raziskani kot potencialni napovedniki odziva.

Projektna naloga bo osredotočena na natančen in sistematičen nabor anamnestičnih ter kliničnih podatkov, s ciljem prepoznati morebitne povezave med okoljskimi dejavniki in terapevtskim odzivom. Anamnestični podatki, ki se bodo preučevali so: uživanje alkohola, kajenje, starost, spol ter prisotnost pridruženih bolezni. Izvedla se bo analiza kliničnih parametrov, kot so krvna slika in biokemijski kazalci iz periferno odvzete venske krvi. Tako bo omogočena celovita ocena bolnikov in iskanje morebitnih vzorcev, ki bi lahko napovedovali (ne)odziv na specifične režime biološkega zdravljenja.

Projektna naloga prispeva k razvoju celovitejšega in personaliziranega pristopa k zdravljenju kronične vnetne črevesne bolezni z upoštevanjem tako bioloških kot tudi okoljskih vplivov. Prav tako prispeva tudi k zmanjšanju okoljskega bremena, saj lahko bolj ciljno in učinkovito zdravljenje zmanjša potrebo po nepotrebnem predpisovanju ali menjavi neučinkovitih zdravil.

Projektna naloga bo omogočila dvosmeren prenos znanja med akademskim in kliničnim okoljem ter okrepila povezave med izobraževanjem, raziskovanjem in zdravstveno prakso v smeri bolj integrirane, podatkovno podprte in pacientu prilagojene medicine. Pedagoški mentor bo delovnemu mentorju prenesel specifična znanja s področja raziskovalne metodologije, biomedicinske statistike, uporabe digitalnih orodij za analizo podatkov ter načel odprte znanosti. S tem bo omogočil nadgradnjo razumevanja raziskovalnih postopkov in obdelave podatkov v kliničnem okolju ter prispeval k boljši integraciji znanstvenih pristopov v vsakodnevno klinično prakso. Delovni mentor – zdravnik specialist gastroenterologije – pa bo pedagoškemu mentorju in študentom posredoval dragocen klinični vpogled v potek bolezni, praktične izzive pri obravnavi bolnikov s kronično vnetno črevesno boleznijo ter utemeljene klinične pristope pri izbiri in spremljanju bioloških terapij.

Sodelujoči:

Izr. prof. dr. Mario Gorenjak, UM MF (pedagoški mentor)
Red. prof. dr. Pavel Skok, UKC MB (delovni mentor iz gospodarstva)
Alina Mrak (UM FKKT kemija, 1UN)
Ana Vučković (UM FKKT kemija, 1UN)
Ariana Cuderman (UM FZV bioinformatika, 2)
Ema Boroš (UM MF dentalna medicina, 2)
Metka Šimunković (UM MF splošna medicina, 2eMAG)
Rija Bračun (UM MF splošna medicina, 2eMAG)
Simon Mernik (UM FKKT kemijska tehnologija, 1VS)
Tajana Bistrović (UM FKKT kemijska tehnologija, 1VS)

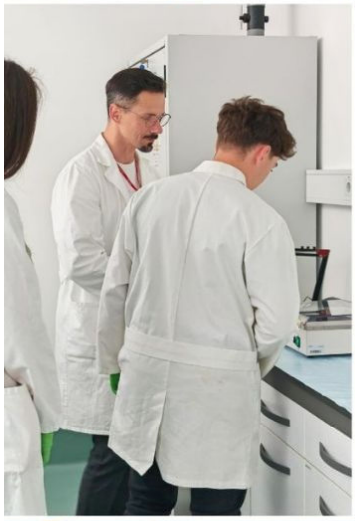

Operacijo sofinancirata Republika Slovenija in Evropska unija iz Evropskega socialnega sklada plus

Gradivo je nastalo v sklopu projekta „ALI OKOLJE IN ŽIVLJENJSKI SLOG DOLOČATA IZID ZDRAVLJENJA? PRIMERJAVA TERAPEVTSKEGA ODZIVA PRI RAZLIČNIH REŽIMIH ZDRAVLJENJA KRONIČNE VNETNE ČREVESNE BOLEZNI - PUŠ THKVČB“ znotraj JR Problemsko učenje študentov v delovno okolje: gospodarstvo, negospodarstvo in neprofitni sektor v lokalnem/regionalnem okolju 2024–2027 (PUŠ v delovno okolje 2024–2027).

Maribor, 25. maj 2026